

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juli 2021

Hierbij stuur ik uw Kamer het Jaarverslag RIEC-LIEC 2020¹ met daarin de resultaten van de tien Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) en het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC).

Jaarverslag RIEC-LIEC

Het jaarverslag laat zien dat de coronacrisis ook een groot stempel op de activiteiten in het RIEC/LIEC-bestel heeft gezet. De beperkingen en maatregelen tegen de verspreiding van het virus hebben het RIEC/LIEC-bestel uitgedaagd om de wijze van samenwerken met onze partners snel opnieuw uit te vinden. De urgentie daartoe was groot. Al in het voorjaar van 2020 zagen de RIEC's in hun casuïstiek dat de georganiseerde criminaliteit zich razendsnel aanpaste aan de omstandigheden en door de crisis nieuwe manieren vond om snel en makkelijk geld te verdienen. Zo signaleerden de RIEC's dat misbruik werd gemaakt van kwetsbare mensen en coronasteunmaatregelen van de Rijksoverheid. Op deze ontwikkeling en deze signalen is ingesprongen, door samen met partners en maatschappelijke organisaties informatie- en communicatietoolkits op te stellen. Met concrete tips en trucs om onder meer gemeente, (horeca)ondernemers, agrariërs en arbeidsmigranten weerbaarder te maken tegen dit type criminaliteit.

Ondanks de beperkingen is ook het reguliere werk doorgegaan in 2020. De RIEC's en het LIEC zijn dan ook niet meer weg te denken bij de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit en spelen samen met de partners een belangrijke rol in het vergroten van de weerbaarheid, het tegengaan van ondermijnende (drugs)criminaliteit en het versterken van de publiek-private samenwerking. Er is aan circa 1500 casussen gewerkt en de mogelijkheden om de intelligencefunctie door te ontwikkelen is onderzocht. Daarnaast hebben de RIEC's 34 nieuwe regionale ondermijningsbeelden opgesteld. Een aantal daarvan ziet op fenomenen en gelegenheidsstructuren, zoals synthetische drugs en Schiphol. Ook is de aanpak op basis van die ondermijningsbeelden van voorgaande jaren verbeterd, is op nieuwe fenomenen ingezet en is verdiepend onderzoek gedaan. Hierdoor konden onder andere gerichtere interventies plaatsvinden.

Vanwege de beperkingen is er in 2020 veel meer online samengewerkt en werden bijeenkomsten veranderd in online events. Zo zijn er online onder meer georganiseerd een bewustwordingsbijeenkomst voor notarissen, een digitaal drugssymposium voor medewerkers bij de (semi)overheid die betrokken zijn bij de aanpak van ondermijning en de goed bezochte online conferentie 'Spotlight op

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

ondermijning'. Daarnaast is het online Kennisplatform Ondermijning gelanceerd; hét platform voor kennisdelen door professionals in de aanpak van ondermijning.

Hoewel soms vertraagd door onder meer de coronacrisis, is de uitvoering van de regionale versterkingsplannen in 2020 goed op gang gekomen. Steeds vaker nemen regio's best practices van elkaar over. In het jaarverslag worden enkele resultaten uit de versterkingsplannen belicht.

Daarnaast wordt met de middelen voor het breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit onder meer gewerkt aan de noodzakelijke vernieuwing van de informatievoorziening van de RIEC's en zijn de Landelijke Fenomeentafels ingericht, naar het voorbeeld van de huidige integrale aanpak van criminele motorbendes. Deze tafels zijn erop gericht om strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en fiscaalrechtelijke inzichten van alle betrokkenen partners bij de fenomeenaanpak van ondermijnende criminaliteit samen te brengen.

Ten slotte is er in 2020 ook naar de toekomst gekeken. Zo stelden de RIEC's en het LIEC ter voorbereiding op de nieuwe kabinetsperiode een strategische agenda op, waarin is beschreven op welke wijze met de RIEC/LIEC-samenwerking ondermijning de komende jaren nog beter kan worden aangepakt. Ook is er geconcludeerd dat het nodig is om het LIEC duurzaam te versterken, om ervoor te zorgen dat het LIEC optimaal kan blijven bijdragen aan de versterkte en geïntensiveerde aanpak van ondermijnende criminaliteit. Om deze richting goed en gedragen in te kunnen zetten heeft het LIEC een grondig advies laten opstellen voor de eigen doorontwikkeling. Inmiddels zijn er ook concrete plannen hiertoe vastgesteld door de Stuurgroep LIEC en worden de eerste stappen gezet.

Het jaarverslag laat zien dat integrale samenwerking resulteert in meer grip op ondermijnende criminaliteit. De komende periode zal het RIEC/LIEC-bestel volop blijven bijdragen aan het aanpakken van criminele netwerken in lijn met het brede offensief tegen ondermijning.

De minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus